

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN
 Enhet 2
 Sofia Kihlberg

DOM
 2015-02-17
 Meddelad i
 Falun

Mål nr
 456-15

SÖKANDE

AB Gotenius Varv & Mekaniska Verkstad, 556063-9709

Ombud: Advokat Jan Forslund och jur.kand. Oscar de Hoog
 Litigate Lawfirm West Advokat AB
 Lilla Nygatan 2
 411 09 Göteborg

MOTPART

Trafikverket
 781 89 Borlänge

SAKEN

Offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
2015-02-17	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår AB Gotenius Varv & Mekaniska Verkstads ansökan om överprövning.

Förvaltningsrättens interimistiska beslut från den 9 februari 2015 upphör därmed att gälla.

Dok.Id 130663

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 45	Kullen 4	023-383 00 00	023-383 00 80	måndag – fredag
S-791 21 Falun		E-post: forvaltningsrattenifalun@dom.se		08:00-12:00 13:00-16:00

BAKGRUND

Trafikverket genomför avrop från ramavtal Varvstjänster enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling. Avropet gäller "Vägfärjan 327 Marie – Varvsöversyn för underhåll enligt plan, upphandling 112221" (ärendenummer TRV 2014/96510). Avrop sker genom förnyad konkurrensut-sättning och avropsförfrågan skickades ut den 12 december 2014. Trafik-verket beslutade den 3 februari 2015 att tilldela Oresund DryDocks AB (Oresund) kontraktet. Av tilldelningsbeslutet framgår vidare att anbudet från AB Gotenius Varv & Mekaniska Verkstad (Bolaget) förkastades på grund av reservationer.

Förvaltningsrätten beslutade den 9 februari 2015, på yrkande av bolaget, att Trafikverket inte fick ingå avtal i upphandlingen innan förvaltningsrät-ten slutligt avgjort målet eller något annat beslutats. Trafikverket hade i anslutning till beslutet lämnat upplysning om att avtal inte tecknats i upp-handlingen.

YRKANDEN M.M.

Bolaget ansöker, såvitt här är aktuellt, om överprövning av upphandlingen. Till grund för sin talan anför Bolaget i korthet följande. Bolaget har rang-ordnats som nummer två trots det faktum att Bolaget angett lägst anbuds-summa. Bolagets anbud har felaktigen förkastats av Trafikverket. Deras anbud innehåller inte reservationer gällande timpris för övertid och motor-service som Trafikverket påstår. Det är en missuppfattning och Trafikver-ket har där brustit i sin skyldighet att inhämta ett förtydligande enligt 9 kap. 8 § andra stycket LOU. Vidare har anbudet från Oresund underteck-nats av obehörig firmatecknare. Bolaget har lidit skada eller kan komma att lida skada till följd av att Trafikverket handlat i strid med principerna om likabehandling i 1 kap. 9 § LOU. Om Trafikverket hade agerat i enlighet med LOU och de gemenskapsrättsliga principerna hade Bolagets anbud antagits.

Trafikverket bestider bifall till ansökan och anför till stöd för sin inställning i korthet följande. Trafikverket har inte förfarit felaktigt vid upphandlingen genom att inte förkasta vinnande anbud eller genom att förkasta Bolagets anbud.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Utgångspunkter för förvaltningsrättens prövning

Förvaltningsrätten har i målet att pröva om det på grundval av vad Bolaget anfört är visat att Trafikverket brutit mot någon av de grundläggande principerna i LOU eller någon annan bestämmelse i LOU och att detta medfört att Bolaget lidit eller kan komma att lida skada (16 kap. 6 § LOU). De grundläggande principerna i LOU innebär att upphandlande myndighet ska behandla alla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, genomföra upphandlingar på ett öppet sätt samt iaktta principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (1 kap. 9 § LOU).

Principen om likabehandling innebär att alla leverantörer ska behandlas lika och ges lika förutsättningar. För att alla leverantörer ska kunna anses ha haft lika förutsättningar vid en offentlig upphandling måste utvärderingen göras efter de krav som ställts upp i förfrågningsunderlaget. Det är den part som gör gällande att en upphandling är felaktig som på ett klart sätt ska ange vilka omständigheter han grundar sin talan på (jfr RÅ 2009 ref. 69).

Har Bolagets anbud felaktigt förkastats i upphandlingen?

Bolagets inställning är att deras anbud inte innehåller en otillåten reservation. De lämnade in en handling till Trafikverket där det upplysningsvis gavs information. I handlingarna står inte ett ord om reservation. Trafikverket har sannolikt misstolkat innehållet i handlingen. Uppgifterna avseende timpris hade haft mycket ringa påverkan på Bolagets lämnade an-

budssumma då anbudssumman ändå hade blivit lägre än anbudssumman som Oresund lämnat. Trafikverket har inte tagit hänsyn till detta vid tilldelningsbeslutet eller i vart fall inte bemödat sig att inhämta klagörande upplysningar från Bolaget. Därmed har Trafikverket brustit i sin skyldighet i egenskap av upphandlande myndighet att inhämta förtydligande enligt 9 kap. 8 § andra stycket LOU. Trafikverket har mot detta fört fram att bolaget i sitt anbud angivit att de "förtydligt" sitt anbud avseende de lämnade arbetena/priserna i timprislistan. Uppenbarligen har Bolaget således lämnat uttryckliga och otillåtna reservationer i sitt anbud. Trafikverket har varken haft rätt eller skyldighet att uppmana Bolaget att ändra sitt anbud på så sätt att reservationerna skulle tas tillbaka.

Av det aktuella anbudsformuläret framgår bl.a. följande.

"För att kunna väga in kostnader för löpande punkter samt eventuellt tillkommande arbeten, utöver de angivna i Varvslistan, på ett korrekt sätt, ska förutom fastpriset även följande tim- och m²-priser anges. Priserna ska även vara giltiga i den händelse behov av tilläggsarbeten, oavsett omfattning, skulle uppstå under projektet samt att de även ska vara giltiga som priser på löpande räkning där fastpris ej är begärt i offertunderlaget/varvslistan."

Trafikverket anger att anbudspriset består av tre delar, nämligen en fastprisdelen som var den övervägande delen av anbudspriset, en av Trafikverket framräknad transportkostnad för fartyget till varvet samt en timprisdelen för rörlig ersättning för arbeten som inte är hänförliga till arbeten som prissätts i det fasta priset enligt fastprisdelen. Bolagets anbud har förkastats på grund av att det innehåller otillåtna reservationer vad gäller timpris för övertid och motorservice. Bolaget menar att uppgifterna avseende timpris gavs i upplysande syfte samt att Trafikverket brustit i sin skyldighet att inhämta förtydligande.

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att en upphandlande myndighet får begära att en anbudsgivare eller ett anbud förtydligas, men att detta inte är någon skyldighet enligt LOU. Vidare kan konstateras att Bolaget har fyllt i anbudsformuläret för tim- och m²-priser. Till sitt anbud har Bolaget därutöver bifogat en skrivelse där Bolaget bl.a. anger att priser för timprislista är för ordinarie tid och att övertid debiteras extra, att ifyllt pris för motor/maskinarbeten avser endast maskinarbete samt att motorservice debiteras med 650 kr/timma för ordinarie tid. I målet är således ostridigt att Bolaget utöver anbudsformuläret gett en skrivelse med vissa uppgifter kopplade till prisfrågor. Enligt förvaltningsrättens mening har Trafikverket haft fog för att se skrivelsen som en reservation från de krav som angetts i anbudsformuläret. I anbudsformuläret framgår det uttryckligen bl.a. att priserna även ska vara giltiga i den händelse behov av tilläggsarbeten skulle uppstå under projektet samt att de även ska vara giltiga som priser på löpande räkning där fastpris ej är begärt i offertunderlaget/varvslistan. Detta ska jämföras med att det av avropsförfrågan framgår att reservationer eller liknande som innebär att anbudet avviker från ställda krav inte godtas och innebär, där annat inte uttryckligen anges, att anbudet måste förkastas (se punkt 1.4 Anbudsgivning). Vad Bolaget fört fram i förvaltningsrätten föranleder ingen annan bedömning. Trafikverkets beslut att förkasta Bolagets anbud står därmed inte i strid mot LOU eller de upphandlingsrättsliga principerna.

Har Oresunds anbud undertecknats av obehörig företrädare?

Vidare har Bolaget gjort gällande att vinnande anbudsgivare inte uppfyllt kravet på behörig företrädare vid anbuds undertecknande då Oresunds anbud undertecknats av Anders Larsson. Vid den tidpunkten var Anders Larsson enligt Bolaget inte behörig firmatecknare. Anders Larsson har därmed inte befogenhet att underteckna Oresunds anbud. Trafikverket för fram att det av förfrågningsunderlaget framgår att det inte varit ett krav att anbudet ska undertecknas av behörig firmatecknare. Anbudet ska, enligt förfråg-

ningsunderlaget, undertecknas av person som är behörig att företräda leverantören. Inget tyder på att Anders Larsson inte varit behörig att företräda Oresund vid tidpunkten anbudet lämnades.

Vid den förnyade konkurrensutsättningen har Trafikverket i avropsförfrågan ställt krav på att anbud ska undertecknas av person som är behörig att företräda leverantören (1.5 Anbudets form och innehåll). När ett sådant krav har ställts ska allmänna civilrättsliga regler tillämpas för att bedöma behörigheten (se bl.a. Kammarrätten i Jönköpings dom den 1 februari 2012 i mål nr 3805-11). En anställd kan genom sin ställning ha behörighet att avge anbud. Likaså kan en anställd eller någon annan ges muntlig eller skriftlig fullmakt att företräda bolaget. Av underlaget i avropsförfrågan kan inte utläsas något krav på att anbudsgivaren vid anbudslämnandet måste ge in bevis i form av t.ex. fullmakt som styrker att personen som har undertecknat anbudet är behörig företrädare för bolaget. Förvaltningsrätten konstaterar vidare att vare sig LOU, förarbetena till lagen eller praxis ger stöd för att en upphandlande myndighet är skyldig att kontrollera att lämnade uppgifter i sig är riktiga när omständigheterna i det enskilda fallet inte ger anledning att ifrågasätta riktigheten i uppgifterna (jfr t.ex. Kammarrätten i Göteborgs domar den 18 december 2009 i mål nr 4904-09 och den 15 juli 2011 i mål nr 6417-6422-10). Med hänsyn till vad som angetts ovan finner förvaltningsrätten att Bolaget inte visat att Anders Larsson skulle varit obehörig att underteckna anbudet. Inte heller på denna grund finns skäl för ingripande enligt LOU. Bolagets ansökan om överprövning ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C LOU).

Essa Malmqvist
rådman

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Om Ni vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska Ni skriva till Kammarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

